

Posudek diplomové práce Kateřiny Cabishové Etická problematika postavení lidí trpících duševním onemocněním na trhu práce

Předložená diplomová práce, která se zabývá etickou problematikou zaměstnávání a pracovního uplatnění osob s duševním onemocněním, má dobře zvolené téma, které odpovídá charakteristice studovaného oboru, jímž je v případě diplomantky aplikovaná etika.

Autorka je zřetelně kompetentní a dobře se orientující ve zvolené tematice, umí dobře zdůvodnit jednotlivé kroky postupu práce. Je velmi pečlivá při práci se zdroji. Právě tato důkladnost postupu by paradoxně mohla být určitým limitem diplomové práce: při snaze dobře logicky zdůvodnit vazby mezi jednotlivými kapitolami a tematickou provázanost se pak do práce dostávají i informace, které by (podle mě) v ní vlastně být nemusely. Mám na mysli v první kapitole např. Maslowovo členění potřeb jako cesta k pohledu na člověka jako bio-psycho-sociálně-spirituální jednotu, podobně úkoly profesní etiky, či základní bioetické principy podle Beauchampa a Childresse, ve druhé části též kapitoly pak pasáž věnovanou základní definici svědomí a morálky, protože text by se podle mě i bez těchto definic mohl opřít o navazující deklaraci lidských práv a principy sociální nauky církve. Podobně - z mého pohledu - je celá třetí kapitola v práci spíše navíc. Některé informace by se víc hodily do poznámky pod čarou než do hlavního textu práce, např. seznam dalších dokumentů o základních lidských právech na s. 20nn.

Úvodní část druhé kapitoly, která představuje krátký úvod do dějin toho, jak lidské společenství zacházelo s duševně nemocnými osobami, musí být nutně stručná, což vede k určité zkratkovitosti ve vyjadřování a interpretační syntéze, kterou by bylo možné rozporovat (viz info o Hippokratovi, který pracoval „na odmystičtění duševních nemocí, s. 29). Autorka se ovšem opět pečlivě opírá o dostupné zdroje, stejně tak i v další části kapitoly věnované současné legislativě.

Pozoruhodné je navázání návrhu etického kodexu na sociální nauku církve a zejména pak další kapitola, která zkoumá, jakým způsobem se utváří etický kodex pro určitou profesní oblast. Snaha zmapovat celou tuto oblast „od píky“, tj. od definic základních pojmů, od základních filozofických a teologických kategorií spojených s etikou až po definici podmínek pro vznik profesního etického kodexu vytváří předpolí pro vlastní formulaci kodexu, která má být hlavním cílem této diplomové práce.

Naprosto chápu a souzním s autorčiným přesvědčením, že „každá organizace či firma, která se rozhodne zaměstnávat osoby s duševním onemocněním, ať už prostřednictvím programu IPS, přechodného zaměstnávání nebo jen jednoduše poskytne příležitost, by měla mít vyjasněny a sepsány své základní hodnoty, které je třeba vždy respektovat“ – navrhované položky etického kodexu pro instituce zaměstnávající osoby s duševním onemocněním by však jistě měly být dále diskutovány a podloženy dalšími výzkumy, mnohem rozsáhlejšími než je ukázkový kvalitativní výzkum, který autorka vložila do poslední kapitoly své práce. Považuji to za nutné právě proto, že zvolené téma je aktuální a důležité pro uchování etické dimenze v oblasti profesní realizace osob s duševním onemocněním.

Navrhovanou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 4. 6. 2021

Doc. Denisa Červenková, ThD.